

РОЗВИТОК ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗА ДОПОМОГИ ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР НА УРОКАХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

На сьогоднішній день вивчення іноземної мови в русі є надзвичайно важливим, враховуючи сучасні реалії. З початку пандемії Covid-19 більшість учнів середніх шкіл навчалися дистанційно, що посприяло погіршенню фізичного стану в значній кількості дітей. Також це збільшення кількості гіперактивних дітей. Використовуючи фізичні/рухливі ігри та руханки ми можемо покращити фізичне здоров'я учнів, зняти напругу та закріпити необхідну лексику. Лексика краще запам'ятовується у рухливій грі, оскільки викликає активізацію слухових, зорових та кінестетичних каналів сприйняття. За визначенням Вовк О.І лексичну компетенцію потрібно розглядати як: а) знання лексичного складу іноземної мови; б) здатність розуміти та розпізнавати іншомовні лексичні одиниці в потоці мовлення; в) навички утворення лексичних одиниць зі словотворчих одиниць; г) уміння адекватно використовувати лексичні одиниці у мовленнєвій діяльності відповідно до умов ситуації та норм і узусу іноземної мови, що вивчається [1, 147].

Пропонуємо визначення гри подане Строніним М.Ф – гра це особливий вид діяльності, який вимагає емоційної, фізичної та розумової навантаження. Гра є дуже ефективною, оскільки дозволяє включити у роботу навіть найслабших учнів. Щодо специфіки гри, то вона полягає у тому, що дитина граючись виконує завдання, які сприяють розвитку або засвоєнню певних знань. Граючись, дитина сама не усвідомлює, що навчається. Саме в цьому і полягає феноменальність гри як навчального засобу. [2,9].

Щодо спортивних ігор, руханок та фізкультхвилинок, то їх доцільно використовувати для зняття напруження. Дітям дуже подобаються активні ігри, ритмічні вправи, оскільки в них поліпшується кровообіг, знімається фізичне та психологічне навантаження, мозок насичується киснем, а отже, й активізується їхня розумова діяльність. Також доцільно поєднувати фізичні рухи з лексичним матеріалом, оскільки багаторазове повторення матеріалу з правильним ритмом, інтонацією сприяє засвоєнню лексичних одиниць і покращує вимову.

Є три основні методи навчання мови в русі: метод асоціативних символів; спортивний метод Громико; метод повного фізичного відтворення або англійською total physical response. Слід додати, що вибір певного методу залежить від мети уроку та лексики, яка буде повторюватися на занятті.

- Метод асоціативних символів - це коли учні одночасно виконують рухи та озвучують їх німецькою мовою для створення асоціативних символів;

- Спортивний метод Громико – це коли діти виконують парні фізичні вправи під час повторення виразів для того, щоб стимулювати мозок до запам'ятовування нових лексем із прив'язкою до навантажень;
- Метод повного фізичного відтворення або total physical response – це узгодження мовлення та дії, яке виконується за допомоги фізичних рухів у відповідь на усні стимули, команди та інструкції. Існує декілька видів методу повного фізичного відтворення запропонованих А. Ільченко. Назвемо їх: TPR-B (with body); TPR-O (with objects); TPR-P (with pictures).

Також існують більш нестандартні види фізичних ігор на уроках німецької мови такі як: ігри естафети, олімпійський урок, ігрова гімнастика з м'ячем та ковриками.

- Ігри естафети – це командні ігри, які зазвичай мають певний дух замахання.
- Олімпійський урок – це спортивний урок, який охоплює цілий клас, або усю школу. Ціль полягає у виконанні певної руханки чи зарядки, які озвучені німецькою та під німецьку музику. Може включати в себе різні види аеробіки (розминки), фізкультхвилинок та естафет.
- Ігрова гімнастика з м'ячем та ковриками – це заняття спортом, яке допомагає повторити лексику за допомоги фізичних вправ та ігр з м'ячем. Зазвичай усі команди, які каже вчитель/тренер озвучені німецькою. Велика увага приділяється вивченню тематичної лексики перед самим заняттям, це назви фізичних вправ, команд та предметів (м'яч та коврик, але також можуть використовуватися й інші).

Варто зазначити, що існує певна загальна класифікація рухливих ігор у школі. Пропонуємо класифікацію запропоновану О. Кругляк [3,6]:

- індивідуальні та командні;
- із предметом та без предметів;
- з ведучим та без ведучого;
- за переважаючим розвитком фізичних якостей;
- за інтенсивністю фізичного навантаження;
- за місцем проведення;
- за спрямованістю рухових дій.

Отже, можна зробити висновок, що на сьогоднішній день використання рухливих ігор є дуже важливим, оскільки воно поліпшує здоров'я, сприяє вивченню та закріпленню нової чи вже пройденної лексики. Гра є чудовим балансом між навчанням та дозвіллям, який так потрібен у новій українській школі. Як вже було зазначено, існує безліч видів рухливої діяльності для учнів, найголовнішим – є правильний вибір гри, який залежить від мети та обраної лексики. Обираючи певну руханку, слід також пам'ятати про смаки та вподобання учнів, оскільки лише за умови насолоди активністю діти почнуть вчити лексику.

Література:

1. Вовк О. О. Комунікативно-когнітивна методика навчання англійської мови. Комунікативно-когнітивна методика навчання англійської мови. Черкаси, 2023. С. 147.
2. Стронин М. Ф. Обучающие игры на уроке английского языка: (из опыта работы) / Михаил Федорович Стронин – Москва, 1981. – (Просвещение). – С. 9.
3. Кругляк О. Я. Рухливі ігри та естафети у школі / Олег Ярославович Кругляк // Рухливі ігри та естафети у школі / Олег Ярославович Кругляк. – Тернопіль, 2004. – (Підручники і Посібники). – С. 6.
4. Ільченко А. Використання фізкультхвилинок для розвитку лексичної компетентності учнів першого класу на уроках англійської мови. <https://bdpu.org/pedagogy/ua/>. URL: <https://pedagogy.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/05/16.pdf>.

Кикоть В. М., док. філол. наук., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

СЛАВЕТНІ ПЕРЕКЛАДАЧІ ЧЕРКАСЬКОГО КРАЮ

Переклад, як відомо, сприяє взаємозближенню народів, культур, науки, технологій і багато чого іншого. Художній переклад, зокрема, має ще й функції розвитку рідної мови, літератури, культури, становлення та розвою нації, тобто, попри інші, має націєтворчу функцію. Тому українські перекладачі завжди перебували й перебувають в авангарді творення української нації, розбудови української державності.

У січні 2024 року виповнилося 70 років від дня заснування Черкаської області. Шевченків край віддавна славиться як колыска багатьох видатних постатей в різноманітних галузях українського буття. Чимало відомих імен, пов'язаних із Черкащиною, є й у царині художнього перекладу. І славетна когорта перекладачів Черкаського краю зробила й продовжує робити вагомий внесок у становлення та розвій українського культури, у зміцнення позитур української національної ідеї.

Хто ж складає цю славетну когорту майстрів художнього перекладу? Занурення в тему дозволяє зрозуміти, що більшість як сучасних письменників, так і літераторів минулих часів, чий імена пов'язані з Черкащиною, більшою чи меншою мірою вдавалися до перекладацтва. Згадаймо лише тих, хто позначився на цій ниві найпомітніше.

Це, передусім, народжений 1790 року в Городищі, нині [Черкаська область](#), Петро Петрович Гулак-Артемівський [письменник](#), історик, [поет](#)-байкар, який, попри інше, опублікував низку своїх перекладів класиків світової літератури: